

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 11 DECEMBER 2014

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 11 DÉCEMBRE 2014

Après-midi

De huldevergadering wordt geopend om 14.07 uur en voorgezeten door de heer Siegfried Bracke.
La séance d'hommage est ouverte à 14.07 heures et présidée par M. Siegfried Bracke.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Berichten van verhindering **Excusés**

Ine Somers, wegens gezondheidsredenen / pour raisons de santé;
Barbara Pas, wegens ambtsplicht / pour devoirs de mandat;
Georges Dallemagne, buitenslands / à l'étranger.

Federale regering / gouvernement fédéral
Charles Michel, familieaangelegenheden / raisons familiales

01 Plechtige huldevergadering ter nagedachtenis van Hare Majesteit Koningin Fabiola **01 Séance solennelle d'hommage à la mémoire de Sa Majesté la Reine Fabiola**

De **voorzitter** (voor de staande vergadering)
Le **président** (devant l'assemblée debout)

Dames en heren, geachte collega's, op vrijdag 5 december overleed in het kasteel Stuyvenberg, in Brussel, Hare Majesteit Koningin Fabiola, weduwe van Koning Boudewijn en vijfde Koningin der Belgen.

Koningin Fabiola werd onder de naam Fabiola, Fernanda, Maria de las Victorias, Antonia, Adelaida de Mora y Aragón op 11 juni 1928 geboren in Madrid, als zesde kind van graaf Gonzalo de Mora en doña Blanca de Aragón. Te midden van de hevige sociale en politieke turbulenties die Spanje in de jaren dertig kende, kreeg de jonge Fabiola een traditionele aristocratische opvoeding. Adellijke jongedames werden aangespoord zorgtaken op zich te nemen, zo ook onze toekomstige Koningin, die, na haar opleiding tot verpleegster, in dienst ging bij het militair ziekenhuis Caravancia in Madrid en daarnaast vrijwilligerswerk deed in achtergestelde buurten in de Spaanse hoofdstad.

Naast haar sociale inzet, viel ook de grote culturele belangstelling op van de jonge Fabiola: ze speelde gitaar en piano, ze tekende en schilderde, ze schreef kindersprookjes en leerde vlot Frans, Duits en Italiaans. Die twee eigenschappen – sociale inzet en culturele belangstelling – zouden Fabiola blijven kenmerken gedurende heel haar leven als Koningin.

Doña Fabiola épouse le Roi Baudouin le 15 décembre 1960. Baudouin, qui règne depuis dix ans déjà, a jusqu'alors renvoyé l'image d'un homme réservé, solitaire, voire triste. Depuis son accession au trône, à l'âge de 21 ans, il a été confronté successivement aux conséquences de la Question royale, à la guerre scolaire, à la détérioration du climat socioéconomique et à l'indépendance du Congo belge. Femme sans conteste intelligente, la Reine Fabiola comprend d'emblée qu'elle aura pour tâche essentielle d'apporter son soutien, d'abord à son époux, le Roi, mais aussi à ses nouveaux compatriotes.

Pendant plus de trente ans, jusqu'au décès du Roi Baudouin le 31 juillet 1993, elle se tient inconditionnellement à ses côtés. Elle a fait de lui, comme en témoignent de nombreux proches, un roi

véritablement très attaché à sa fonction, au cours de trois décennies marquées par la difficile mutation de la Belgique unitaire en un État fédéral. Dans la sphère privée, le couple royal traverse également des épreuves dont la plus douloureuse est sans nul doute le constat, dans la seconde moitié des années 1960, qu'il n'aura jamais d'enfants. Mais le Roi et la Reine ont toujours su donner un sens à leur peine commune et ainsi renforcer encore les liens qui les unissent. De nombreux témoins, dont un ancien premier ministre, décrivent Baudouin et Fabiola comme le "couple parfait": parfait par la compréhension, le respect et l'amour qu'ils se portent.

Si la Reine Fabiola soutient avant tout son époux, elle ne ménage pas ses efforts pour apporter aussi son aide à ses compatriotes.

De Koningin was iemand die kon luisteren: "Wanneer men met haar sprak", zo getuigt een intimus, "voelde men dat men geen nummer was. Ze voerde geen protocollaire gesprekken. En ze legde gemakkelijk contact." Ten bewijze van dat laatste: in het Sint-Pietersziekenhuis in Brussel omhelsde ze een van de eerste aidspatiënten in ons land, in een tijd waarin men nota bene nog dacht dat aids zeer besmettelijk was.

Omdat ze vond dat ze rechtstreeks met alle Belgen moest kunnen dialogeren, had Fabiola zich onmiddellijk na haar verloving met de Koning der Belgen, in september 1960, toegelegd op het aanleren van het Nederlands, en daar was ze ook – het dient gezegd – in geslaagd.

De Koningin luisterde niet alleen, maar behartigde ook daadwerkelijk heel wat sociale en culturele aangelegenheden. Zo stichtte ze het Koningin Fabiolafonds voor de Geestelijke Gezondheid, dat ernaar streeft de geestelijke gezondheid in het leven van alledag een volwaardige plaats te geven, en ze ijverde ook voor de maatschappelijke erkenning van psychiatrische patiënten en hun omgeving. Om haar te helpen bij haar filantropische en sociale actie, richtte Koningin Fabiola de vzw Hulpfonds van Koningin Fabiola op. Via dat Hulpfonds steunde ze talloze sociale, pedagogische en medische initiatieven ter bestrijding van armoede in het algemeen en van kansarmoede in het bijzonder.

De strijd tegen de mensenhandel en de prostitutie, alsook de vrouwenemancipatie in de ontwikkelingslanden, genoten eveneens haar volle aandacht: zo zat ze in 1992 in het Paleis der Naties in Genève de Top over de Economische Ontwikkeling van Plattelandsvrouwen voor, in aanwezigheid van 64 echtgenotes, partners van staatshoofden en regeringsleiders.

En dan had ze ook nog haar Sociaal Secretariaat, dat jaarlijks duizenden brieven ontving. Ze stond erop dat elke brief beantwoord werd, en spoorde haar medewerkers aan dat zo nauwkeurig mogelijk te doen, onder andere door raad in te winnen bij ministeries en openbare diensten. Kwam die raad er maar niet, dan aarzelde ze niet de betrokkenen in hoogsteigen persoon op te bellen.

Sur le plan culturel, les goûts artistiques et musicaux de la Reine Fabiola témoignent d'un grand éclectisme. Si sa préférence va à la musique classique – elle sera pendant presque 50 ans, de 1965 à 2013, la présidente d'honneur du Concours Reine Élisabeth –, elle apprécie également les genres musicaux plus légers. À l'occasion de son décès, les journaux nous ont d'ailleurs rappelé qu'elle était une grande fan du groupe pop suédois ABBA. En 1999, elle aurait même eu l'intention d'assister à la première représentation de la comédie musicale ABBA, à Londres – un projet que le Palais, selon une source fiable, n'aurait pas autorisé.

Après le décès prématuré du Roi Baudouin – une épreuve qu'elle traversera avec la plus grande dignité –, la Reine Fabiola se fait plus discrète, fidèle au principe qu'elle a fait sien et qui veut qu'il n'y ait pas de place pour deux reines en Belgique. Elle poursuit, en revanche, son action sociale en faveur des plus faibles et occupe la présidence d'honneur de la Fondation Roi Baudouin. Elle reste également disponible pour les initiatives culturelles qui lui sont chères, comme le Concours Reine Élisabeth, qui restera sous sa Haute Protection jusqu'en 2013, lorsque son état ne lui permettra plus d'occuper encore la moindre fonction.

Mesdames et messieurs, chers collègues, la Reine Fabiola restera dans nos mémoires comme l'inséparable épouse du Roi Baudouin, mais aussi comme une dame dotée d'un réel sens de l'humour se voulant toujours optimiste et animée d'une grande volonté. Une dame qui, de préférence loin des projecteurs, a toujours eu le souci de faire le bien autour d'elle, en particulier pour les plus faibles au sein de notre société.

Onze assemblee biedt de Koninklijke Familie haar diep ontroerde blijken van medeleven aan.

01.01 Minister **Kris Peeters**: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, sinds gisterochtend staan aan het Koninklijk Paleis, aan de overkant van het park, lange rijen rouwende mensen, honderden burgers die een laatste groet brengen aan de vijfde Koningin der Belgen.

Het overlijden van Koningin Fabiola beroert ons land, het beroert de burgers en het beroert de regering.

Au nom du premier ministre et de l'ensemble du gouvernement fédéral, je voudrais aujourd'hui rendre hommage à cette reine exceptionnelle.

Drieëndertig jaar lang was zij een onvoorwaardelijke steun voor Koning Boudewijn, een rots waaraan hij zich altijd kon vasthouden. Ze bleef bewust buiten de schijnwerpers, maar was daarom niet minder aanwezig. Zij diende de monarchie en haar aangenomen land. Hoewel zij, jammer genoeg, het geluk van het moederschap nooit mocht leren kennen, was zij de moeder van alle Belgen, een persoon die zekerheid, genegenheid en vertrouwen uitstraalde.

Na het veel te vroege heengaan van Koning Boudewijn trad Koningin Fabiola voor één keer op de voorgrond. Ze werd tijdens die droeve eerste augustusdagen van 1993 een rots voor heel België. De waardige manier waarop zij haar verdriet droeg, bood het volk troost, niet met grote woorden, wel met even eenvoudige als warme gebaren. In een zee van rouwend zwart straalde zij die dag in haar witte kledij hoop uit.

De Koningin was inderdaad een vrouw van daden in plaats van woorden. Ze toonde sociaal engagement door het op te nemen voor de allerzwaksten in onze maatschappij. Ze toonde cultureel engagement, als beschermvrouw van de Koningin Elisabethwedstrijd. Ze toont zelfs vandaag, na haar overlijden, haar engagement door haar nalatenschap aan het goede doel te schenken.

Wij zullen ons Koningin Fabiola bovendien herinneren als een vrouw met een uitzonderlijk gevoel voor humor. Zij bewees dat een appel soms meer betekent dan duizend woorden.

Chers collègues, la Reine a également vu la Belgique traverser des moments difficiles, mais cela nous rappelle que ce pays a toujours été capable de surmonter les obstacles. Nous garderons le souvenir d'une reine aimante et attachée au peuple belge.

Mijnheer de voorzitter, collega's, nu wij afscheid nemen van Koningin Fabiola wordt haar immense positieve impact op ons land en zijn bevolking pas echt duidelijk. Haar sobere levensstijl staat in schril contrast met de liefde die zij voor ons land voelde.

In zijn laatste kerstboodschap eind 1992 sprak Koning Boudewijn de jeugd van ons land toe en hij zei dat "de wereld nood heeft aan edelmoedige mensen die de andere eerbiedigen, hem vertrouwen, hem helpen en hem met genegenheid tegemoet gaan. Alleen echte liefde kan de wereld veranderen."

Die boodschap voor de jeugd was tegelijk de perfecte beschrijving van zijn echtgenote. Laat dat dan ook de manier zijn waarop wij Koningin Fabiola zullen herdenken. Laat dat de echte nalatenschap zijn van de vijfde Koningin der Belgen.

De **voorzitter**: Collega's, ik vraag u ter nagedachtenis van de overleden Koningin een minuut stilte in acht te nemen.

*De Kamer neemt een minuut stilte in acht.
La Chambre observe une minute de silence.*

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 11 december 2014 om 15.00 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 11 décembre 2014 à 15.00 heures.

*De vergadering wordt gesloten om 14.20 uur.
La séance est levée à 14.20 heures.*